

Banka popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Drejtoria për statistikë

Shkup, 31 maj 2024

Njoftim për shtyp

**Zhvillimet më të rëndësishme te institucionet tjera financiare¹ (ITJ):
tremujori i parë i 2024**

- **Në tremujorin e parë të vitit 2024, totali i mjeteve të institucioneve tjera financiare (ITJ) shënon 225.019 milionë denarë** dhe në bazë tremujore është rritur për 14.178 milionë denarë. Mjetet e institucioneve tjera financiare marrin pjesë me 20,9% në mjetet e institucioneve financiare². Analizuar sipas nënsektorëve, fondet pensionale kanë pjesëmarrje më të madhe prej 65,6% në mjetet totale të ITJ-së dhe pas tyre vijnë shoqëritë të sigurimeve me pjesëmarrje prej 16,0%.
- **Totali i mjeteve të institucioneve tjera financiare (ITF), në tremujorin e parë të vitit, realizoi rritje tremujore dhe vjetore prej 6,7% dhe 19,7%,** përkatësisht, kryesisht si rezultat i mjeteve të rritura të fondeve pensionale, gjatë kontributit shtesë dhe të mjeteve më të larta të fondeve investuese, shoqërive të sigurimeve dhe shoqërive ofrues të lizingut financiar. Lëvizje pozitive në të dy bazët janë realizuar edhe te nënsektorët tjerë.

Tabela 1. Totali i mjeteve/detyrimeve të ITJ-së, sipas nënsektorëve

	T1.2023	T4.2023	T1.2024	ndryshime tremujore		ndryshime mujore		Struktura (Totali i IF)	Struktura (Totali i ITF)
				T1. 2024/T4. 2023		T4. 2023/T4. 2022			
	gjendja, në milionë denarë			në milionë denarë	në %	në milionë denarë	në %	në %	në %
1. Institucionet financiare (ITD dhe ITF)	122,849	138,867	147,562	8,695	6.3	24,713	20.1	13.7	
2. Institucione të tjera depozituese (ITD)	32,557	34,263	35,968	1,706	5.0	3,412	10.5	3.3	
3. Institucionet të tjera financiare (ITF)	11,952	13,499	15,530	2,032	15.0	3,578	29.9	1.4	6.9
3.1 Fondet pensionale	9,481	11,191	11,545	354	3.2	2,064	21.8	1.1	5.1
3.2 Shoqëritë të sigurimeve	8,792	10,559	11,789	1,231	11.7	2,997	34.1	1.1	5.2
3.3 Fondet e investimeve	2,370	2,463	2,624	160	6.5	254	10.7	0.2	1.2
3.4 Shoqëritë financiare	-	-	-	0	0.0	0	0.0	0.0	-
3.5 Shoqëritë të lizingut financiar	0	(0)	0	0	0.0	0	0.0	0.0	-
3.6 Shoqëri administruese të fondeve pensionale dhe investuese	-	-	-	0	0.0	0	0.0	0.0	-

Burimi: BPRMV.

¹ Në institucione tjera financiare janë të përfshira: fondet e investimit, fondet pensionale, shoqëritë të sigurimeve, shoqëritë administruese të fondeve pensionale dhe investuese, shoqëritë financiare dhe shoqëritë ofrues të lizingut financiar.

² Për nevojat e këtij njoftimi në kategorinë e institucioneve financiare (IF) janë përfshirë: institucionet tjera depozitare (ITD - bankat dhe kursimoret) dhe institucionet tjera financiare (ITF).

Banka popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut Drejtoria për statistikë

- **Pjesa më e madhe e mjeteve të ITJ-së** i referohen investimeve në letra me vlerë të borxhit dhe pronësore³ me pjesëmarrje prej 51,7% dhe 26,0%, ndërsa **në anën e detyrimeve** kryesisht janë detyrime në bazë të rezervave teknike të sigurimit⁴ dhe llogarive kapitale, me pjesëmarrje prej 54,6% dhe 35,7%, respektivisht⁵.

Tabela 2. Mjete/detyrime të ITJ-së, sipas nënsektorëve dhe instrumenteve financiare, tremujori i parë 2024

	Totali i ITF		Fondet pensionale		Shoqëritë të sigurimeve		Fondet e investimeve		Shoqëritë financiare		Shoqëritë të lizingut financiar		Shoqëri administruese të fondeve pensionale dhe investuese	
	gjendja, në milionë denarë	pjesëmarrja (në %)	gjendja, në milionë denarë	pjesëmarrja (në %)	gjendja, në milionë denarë	pjesëmarrja (në %)	gjendja, në milionë denarë	pjesëmarrja (në %)	gjendja, në milionë denarë	pjesëmarrja (në %)	gjendja, në milionë denarë	pjesëmarrja (në %)	gjendja, në milionë denarë	pjesëmarrja (në %)
TOTALI I MJETEVE	225,019	-	147,562	-	35,968	-	15,530	-	11,545	-	11,789	-	2,624	-
I. Valuta dhe depozitat	16,799	7.5	3,856	2.6	7,051	19.6	4,063	26.2	514	4.5	746	6.3	568	21.7
II. Letrat me vlerë të ndryshme nga aksionet	116,427	51.7	95,831	64.9	15,151	42.1	3,882	25.0	-	-	-	-	1,563	59.6
III. Kreditë	18,994	8.4	1	-	208	0.6	-	-	10,095	87.4	8,674	73.6	16	0.6
IV. Aksionet dhe kapitali tjetër	58,609	26.0	47,441	32.2	3,402	9.5	7,566	48.7	24	0.2	3	0.0	172	6.5
V. Rezervat teknike të sigurimit	2,424	1.1	-	-	2,424	6.7	-	-	-	-	-	-	-	-
VI. Derivatë financiarë	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII. Kërkesa tjera	7,772	3.5	433	0.3	6,246	17.4	18	0.1	570	4.9	383	3.2	122	4.6
VIII. Mjetet jo-financiare	3,995	1.8	-	-	1,487	4.1	-	-	342	3.0	1,984	16.8	182	7.0
TOTALI I DETYRIMEVE	225,019	-	147,562	-	35,968	-	15,530	-	11,545	-	11,789	-	2,624	-
I. Kreditë	14,129	6.3	-	-	97	0.3	-	-	4,648	40.3	9,332	79.2	52	2.0
II. Rezervat teknike të sigurimit	122,798	54.6	100,311	68.0	22,488	62.5	-	-	-	-	-	-	-	-
III. Derivatë financiarë	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV. Kërkesa tjera	7,775	3.5	94	0.1	3,473	9.7	103	0.7	2,463	21.3	1,238	10.5	404	15.4
V. Llogaritë kapitale	80,317	35.7	47,158	32.0	9,911	27.6	15,428	99.3	4,434	38.4	1,218	10.3	2,168	82.6

Burimi: BPRMV.

- **Në anën e mjeteve**, rritja tremujore në pjesën më të madhe vjen si pasojë e rritjes të investimeve në letrat me vlerë të borxhit dhe pronësore, gjatë kontributit më të vogël por pozitiv të valutave dhe depozitave dhe kërkesave në bazë të kredive. Rritja vjetore rrjedh kryesisht nga investimet më të larta në letrat me vlerë të borxhit dhe pronësore, gjatë kontributit shtesë të kredive dhe kërkesave tjera, në kushte të rënies së vërejtur të valutave dhe depozitave. **Në anën e detyrimeve**, rritja tremujore dhe vjetore është rezultat i llogarive më të larta kapitale dhe detyrimeve në bazë të rezervave teknike të sigurimit dhe në pjesë më të vogël dhe të rritjes së kredive dhe detyrimeve tjera.

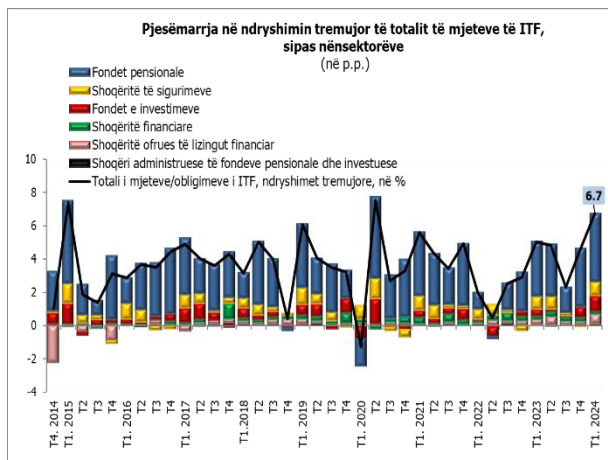
³ Letrat me vlerë të borxhit (LVB) i referohen letrave me vlerë të ndryshme nga aksionet në pajtim me klasifikimin ndërkombëtar të instrumenteve financiare, siç është publikuar në bilancet dhe pasqyrat e institucioneve tjera financiare.

⁴ Rezervat teknike të sigurimit përmbajnë: kapitalin neto të amvisërive në rezervat nga sigurimi i jetës, kapitali neto i amvisërive në fondet pensionale dhe premitë e parapaguara dhe rezervat kundrejt kërkesës për llogarimbajtje (sigurimi jo-jetë).

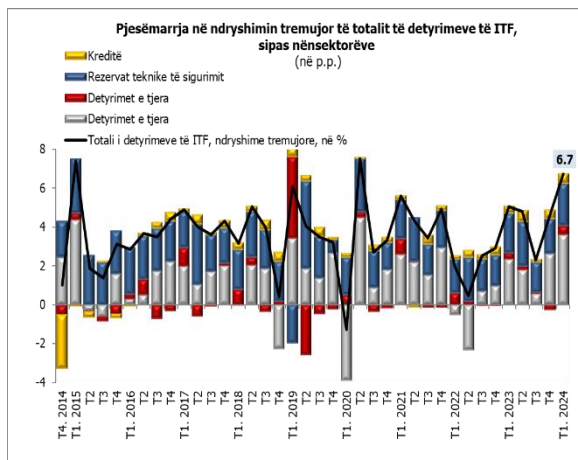
⁵ Llogaritë kapitale i përfshijnë: investimet pronësore, fitimi i mbajtur, fitimi nga viti aktual, rezerva e përgjithshme dhe e veçantë dhe vlerat e përshtatura.

Banka popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut Drejtoria për statistikë

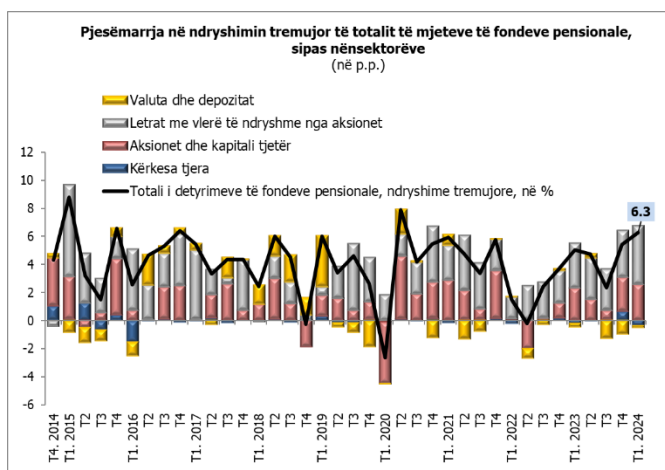

Burimi: BPRMV.

Zhvillimet më të rëndësishme të ITJ, sipas llojeve të institucioneve

- Totali i mjeteve të **fondeve pensionale⁶ (të detyrueshme dhe vullnetare)** shënojnë rritje tremujore prej 6,3%. Analizuar sipas instrumenteve, ndryshimi tremujor plotësisht rrjedh nga rritja e investimeve në letra me vlerë të borxhit dhe pronësore, në kushte të rënies së kërkesave tjera edhe valutave dhe depozitave. Rritja vjetore prej 20,1% para së gjithash vjen si pasojë e investimeve të larta në letrat me vlerë të borxhit dhe pronësore, gjatë ndikimit më të vogël pozitiv dhe të kërkesave tjera, ndërsa valutat dhe depozitat janë reduktuar. **Në anën e detyrimeve**, ndryshimi tremujor dhe vjetor plotësisht është rezultat i llogarive kapitale më të larta dhe rezervave teknike të sigurimit.

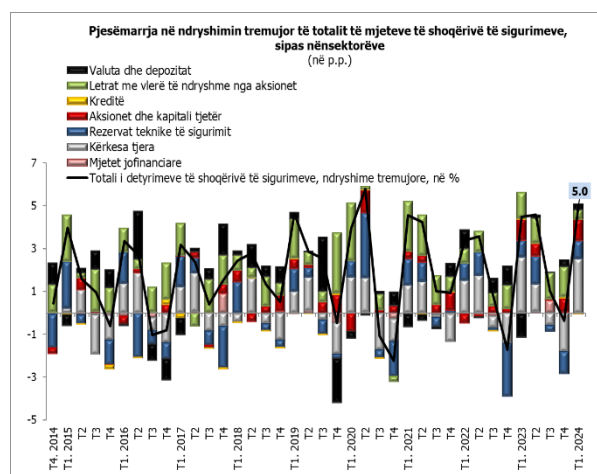
Burimi: BPRMV.

⁶BPRMV aktualisht e njoftojnë të gjitha fondet pensionale që janë të përfshira në regjistrin e Agjencisë për Mbikëqyrje të Financimit Kapital të Sigurimit Pensional (MAPAS), nga të cilat tre fonde pensionale të detyrueshme dhe katër vullnetare.

Banka popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut Drejtoria për statistikë

- Në këtë tremujor, totali i mjeteve **të shoqërive të sigurimit**⁷ shënoi rritje tremujore prej 5,0%, në pjesën më të madhe për shkak të rritjes të kërkesave tjera, letrave me vlerë pronësore dhe rezervat teknike të sigurimit dhe në pjesën më të vogël për shkak të letrave me vlerë të borxhit dhe valutave dhe depozitave, në kushte të rënies të kredive. Në bazë vjetore, rritja shënon 10,5% dhe kryesisht vjen si pasojë e letrave me vlerë më të larta të borxhit dhe pronësore dhe kërkesave tjera, gjatë kontributit më të vogël pozitiv dhe të instrumenteve tjera. **Në anën e detyrimeve**, ndryshimi tremujor në pjesën më të madhe rrjedh nga rritja e rezervave teknike të sigurimit, gjatë kontributit shtesë dhe të detyrimeve tjera dhe në pjesën më të vogël dhe të llogarive kapitale. Rritja vjetore e detyrimeve para së gjithash është reflektim i rezervave më të larta teknike të sigurimit, gjatë kontributit shtesë dhe të llogarive kapitale.

Burimi: BPRMV.

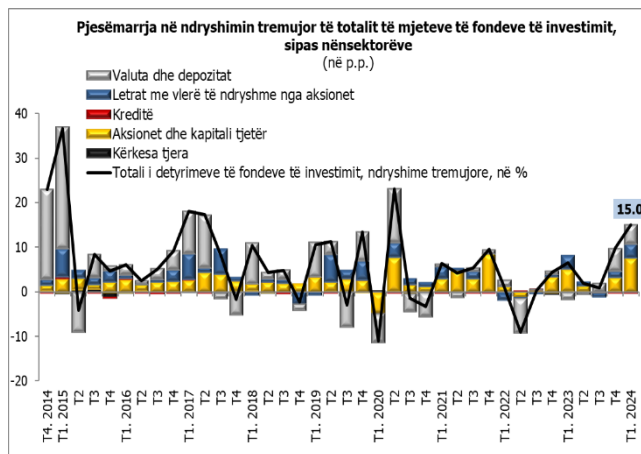
- Totali i mjeteve të **fondeve investuese**⁸, në tremujorin e parë të vitit 2024, realizuan rritje tremujore dhe vjetore prej 15,0% dhe 29,9%, respektivisht. Ndërkohë, ndryshimi në të dy bazat në pjesën më të madhe rrjedh nga letrat me vlerë më të larta të borxhit dhe pronësore, gjatë kontributit shtesë dhe të valutave dhe depozitave dhe investimet në letrat me vlerë të borxhit. **Në anën e detyrimeve**, rritja tremujore dhe vjetore rrjedh nga llogaritë kapitale më të larta.

⁷BPRMV-në aktualisht e njoftojnë të gjitha gjashtëmbëdhjetë shoqëritë e sigurimit që janë të përfshira në regjistrin e Agjencisë për Mbikëqyrje të Sigurimit (AMS), nga të cilat njëmbëdhjetë për sigurim jo-jetë dhe pesë për sigurim të jetës.

⁸Në regjistrin e Komisionit të Letrave me Vlerë (KLV) aktualisht janë përfshirë njëzet e dy fonde investuese të hapura dhe një fond investues privat, me ç'rast në të dhënat janë përfshirë njëzet e tre fonde investuese.

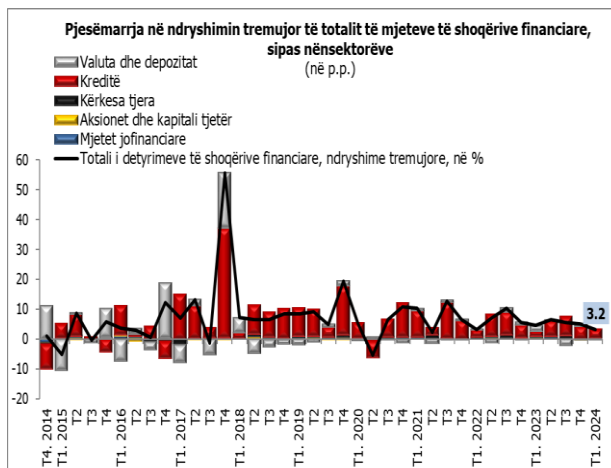

Banka popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut Drejtoria për statistikë

Burimi: BPRMV.

- Në tremujorin e parë të vitit 2024, totali i mjeteve të shoqërive financiare^{9,10}, në bazë tremujore dhe vjetore u rrit për 3,2% dhe 21,8%, respektivisht. Pjesa më e madhe nga mjetet të shoqërive financiare janë kërkesa në bazë të kredive, në shumë prej 10.095 milionë denarë, që shënojnë rritje tremujore dhe vjetore prej 3,5% dhe 23,9%, respektivisht. **Në anën e detyrimeve**, rritja tremujore para së gjithash rrjedh nga rritja e llogarive kapitale dhe në pjesën më të vogël nga detyrimet në bazë të kredive, në kushte të rënies së detyrimeve tjera. Ndryshimi vjetor në pjesën më të madhe është rezultat i llogarive kapitale më të larta dhe detyrimeve në bazë të kredive, gjatë kontributit më të vogël dhe të detyrimeve tjera.

Burimi: BPRMV.

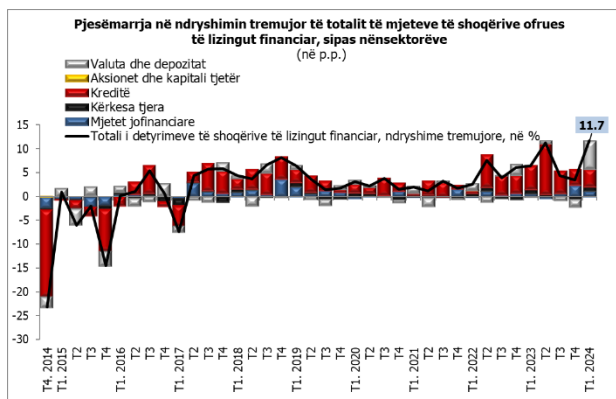
⁹Në të dhënat aktualisht janë përfshirë tridhjetë e pesë kompani financiare.

¹⁰Në tremujorin e katërt të vitit 2017 në seritë e të dhënave është përfshirë kompani financiare e re (kursimore që regjistrohet në shoqëri financiare), ndryshim që ka ndikim në normat vjetore të ndryshimit.

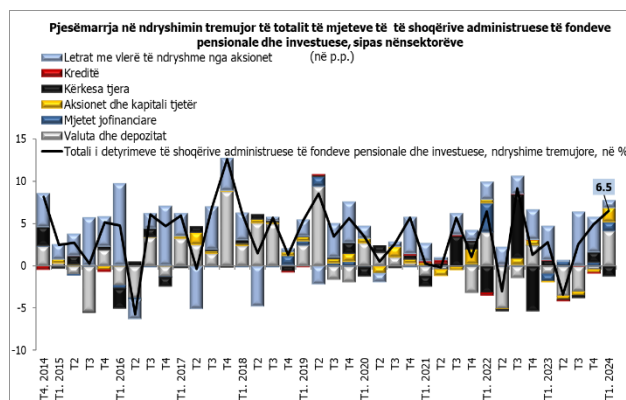
Banka popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut Drejtoria për statistikë

- Total i mjeteve të **shoqërive ofrues të lizingut financiar**¹¹, në këtë tremujor shënoi rritje tremujore dhe vjetore prej 11,7% dhe 34,1%, respektivisht. Pjesa më e madhe nga mjetet të këtij nënsektori janë kërkesat në bazë të kredive, në shumë prej 8.674 milionë denarë, të cilat u rritën në nivel tremujor dhe vjetor prej 4,6% dhe 32,0%, respektivisht. Në anën e detyrimeve, rritja në të dy bazat në pjesën më të madhe rrjedh nga rritja e detyrimeve në bazë të kredive, gjatë ndikimit më të vogël pozitiv dhe të detyrimeve tjera dhe llogarive kapitale.

Burimi: BPRMV.

- Në tremujorin e parë të vitit 2024, totali i mjeteve të **shoqërive administruese të fondeve pensionale dhe investuese** është rritur për 6,5% në bazë tremujore, në pjesën më të madhe si rezultat i rritjes të depozitave dhe valutave, a kontributit shtesë kanë edhe investimet në letrat me vlerë të borxhit dhe pronësore, në kushte të rënies të kërkesave tjera. Në bazë vjetore, rritja prej 10,7% para së gjithash vjen si pasojë e investimeve më të larta të letrave me vlerë të borxhit gjatë kontributit më të vogël dhe të letrave me vlerë pronësore, ndërsa valutat dhe depozitat dhe kërkesat tjera janë reduktuar. Në anën e detyrimeve, rritja tremujore plotësisht rrjedh nga rritja e detyrimeve tjera, në kushte të rënies së realizuar të llogarive kapitale. Analizuar në bazë vjetore rritja vjen si pasojë e llogarive më të larta kapitale dhe detyrimeve tjera.

Burimi: BPRMV.

¹¹ Në të dhënat aktualisht janë përfshirë nëntë shoqëri ofrues të lizingut financiar.

Banka popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut Drejtoria për statistikë

Rishikimi i të dhënave

Të dhënat për zhvillimet te ITJ në këtë njoftim përmbajnë rishikime të të dhënave nga tremujori i dytë i vitit 2022. Këto rishikime nuk shkaktuan ndryshime të ndjeshme të të dhënave paraprakisht të publikuara dhe kryesisht rrjedhin nga përfshirja më e mirë dhe cilësia e raportimeve.

Informacione shoqëruese

Seri kohore të të dhënave: Të dhëna tremujore për mjetet dhe detyrimet e institucioneve financiare

<http://nbrm.mk/ns-newsarticle-bilans-i-pregledi-na-finansiskite-institucii-kvartalni-podatoci.nspix>

Shpjegime metodologjike:

http://nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologjia/Metodologjia_monetarna_07_2018_mak.pdf

Informacion për ndryshimet metodologjike në statistikën monetare, statistikën e institucioneve tjera financiare dhe statistikën e normave të interesit:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Publikimet e ardhshme: Kalendar për publikimin e të dhënave

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Të dhëna tremujore për mjetet dhe detyrimet e institucioneve financiare: 30 gusht 2024 (mesatare referuese me tremujorin e dytë 2024).

Për pyetje gazetarësh, Ju lutemi kontaktoni me personat nga Kabineti i Guvernatorit.

Për informacione më të hollësishme në lidhje me të dhënat e publikuara statistikore, na kontaktoni në: contact.statistika@nbrm.mk ose në numrin e telefonit 02 3215 181 lokali 116 (ose 112/110/108).